

KUŞUN ŞARKISI

KATYA BALEN

Resimleyen: Richard Johnson

Çeviren: Sima Özkan

ETKİNLİK KİTAPÇIĞI

Hazırlayan: SIMA ÖZKAN

MERAKLI TILKI KİTAPLIĞI

“Bütünüyle bana ait bir odam var: O da doğa.”

Henry David Thoreau

Merhaba ben **MELODİ**. Ve işte **ÇINAR**.

Kuşun Şarkısı kitabını okuduğunda gördüğün gibi biz de yeni arkadaş olduk ve bu etkinlik kitapçığında en yeni arkadaşımız olan sana, sevgili okurumuza, biz eşlik edeceğiz.

Geçirdiğim trafik kazası sebebiyle hayatımda büyük değişiklikler olduğunda, yeni bir mahalleye taşındığımda, sağ elimi kullanmakta ve müziğimi çalmakta zorlanırken bir yandan da yeni bir arkadaş edindim: Çınar. Çınar’la birlikte hayatıma karatavuklar girdi ve büyük şehirlerin kuytu köşelerinde, gizli sığınaklarında ama aslında doğanın yanı başımızda, odamızın penceresinin tam karşısında olduğunu keşfettik. Üstelik doğada geçirdiğim anlar, fiziksel ve psikolojik iyileşme sürecimde bana şifa verdi.

Bu kitapçıktaki etkinlik önerileri ve bulmacalarla sen de benim gibi yaşadığın yeri ve yaşadığın şehrin doğasını ve canlıları yakından tanıyabilir; bir şehri kimlerle paylaştığını ve aslında tüm canlılarla aynı duyguları paylaştığımızı fark edebilirsin. Ebeveynlerin ya da öğretmenlerin de bu esnada sana büyük bir keyifle eşlik edeceklerine eminim.

ARKADAŞLARINI PİKNIĞE DAVET ET!

Aynı mahalledeki arkadaşlarını, güneşli bir cumartesi günü piknik yapmaya davet etmeye ne dersin? Melodi ile Çınar da buluştuklarında minik piknikler yapıyorlardı. Yiyeceklerini paylaşmak ve birbirlerinin sevdiği yiyecek ve içecekleri keşfetmek onları birbirine daha da yakınlaştırmıştı.

Şimdi tüm planı sen yap ve arkadaşlarına harika bir sürpriz hazırla. Mahallenize yeni taşınan, sınıfınıza yeni gelen bir arkadaşınızı da davet edersen, birbirinizi daha yakından tanıyabilirsiniz.

Bir kâğıda önceden aşağıdaki notları alarak piknik davetini kolayca planlayabilirsin:

- 1.** Piknik yapacak yeri seç. Mahallenizdeki çocuk parkının çimenlik alanı, parktaki bir ağacın altı, apartmanınızın ya da evinizin etrafındaki yeşil alan gibi.
- 2.** Pikniğe gelecek kişilerin, hazırlayacağın yiyeceklerin ve götüreceğin malzemelerin listesini yap. Nem geçirmez bir örtü ya da piknik örtüsünü unutmamalısın.
- 3.** Arkadaşlarına davetiye hazırla. Bir A4 kâğıdını ikiye katla. İçine pikniğin nerede ve ne zaman olacağını, saatini ve arkadaşlarından yanlarında getirmelerini istediğin tabak, bardak, çatal/kaşık gibi gereçleri listele. Davetiyenin kapağını topladığın yapraklar ya da çiçeklerle süsleyebilirsin.
- 4.** Herkesin severek yiyeceği şeyler hazırla. Eğer arkadaşlarından birinin herhangi bir yiyeceğe/içeceğe alerjisi varsa, hazırlık sürecinde bunu aklından çıkarma. Herkese yetecek kadar yiyecek olmasına dikkat et. Tüm hazırlık ve alışveriş için bir büyüğünden yardım isteyebilirsin. Sandviç, ev yapımı kek/kurabiye/pizza/fırında sebze (evdeki büyüklerin yardımıyla kendin pişirirsen şahane olmaz mı?), kuruyemiş, mevsim meyveleri, soyup yıkadığın havuçlar, yaz aylarında haşlanmış mısır ya da dilim dilim karpuz gibi sağlıklı atıştırmalıklar ile meyve suyu, ayran, yaz aylarında limonata, ev yapımı soğuk çay kış aylarında bitki çayı, sıcak çikolata ve çorba olabilir.

5. Bu pikniği “atıksız piknik” olarak planlayabilir ve pikniğin sonunda hiç çöp çıkarmayarak bu keyifli etkinlikle arkadaşlarına ilham da verebilirsin. Arkadaşlarına tek kullanımlık bardak/tabak/kaşık değil, her birinin yalnızca kendisi için yıkanabilir malzemeler getirmelerini söyleyebilirsin. Sen de evden getirdiğin tüm yiyecek ve içecekleri saklama kapları ve matarada hazırlayabilirsin.

6. Tüm arkadaşların için peçete/mendil ve su almayı unutma.

7. Piknik yaptıktan sonra rtnzn üzerinde eğlenmeye devam etmek için yanında yapboz ya da kutu oyunu gtrebilirsin.

Gözlerini Yürüyüşe Çıkar, Mahallenin Haritalandır

Yaşadığın mahalleyi, sokağını, evden okula giderken her gün geçtiğin caddeyi, yaşadığın semtteki tüm yeşil alanları yeterince iyi tanıyor musun? Yeni bir eve taşındığımızda, bilmediğimiz bir mahalleyi keşfetmeyi hep erteleyebiliriz. Bilinmeyen bir yer, bizi endişelendirebilir. Bir ebeveynle ya da arkadaşınla birlikte, fotoğraf makinesinin ardından etrafı keşfetmeye meraklı gözlerini de yürüyüşe çıkarırsan, her şeyi ve evini yepyeni bir gözle görebilirsin. Çektiğin fotoğraflar ve yürürken aldığın notlarla mahallenin haritasını hazırlayabilirsin.

Sen adımlarını, adımların da şu adımları takip edebilir:

1. Yürüyüşe çıkmadan önce hava durumunu kontrol et. Yağmurlu olacaksa yağmurluğunu ve şemsiyeni yanına almayı unutma.
2. Yanına minik bir not defteri ve kalem almayı unutma.
3. Fotoğraf makinesini bilek ya da boyun askısı ile taşı ya da ebeveynlerinden birinin cep telefonunu da kullanabilirsin.
4. Nereye yürüyeceğine önceden karar ver. Kendine bir rota belirle. İstersen okula yürüdüğün yol, istersen bir arkadaşına, markete ya da sahile, parka yürüdüğün yol olabilir.

5. Bir yandan yürürken, bir yandan da güzel fotoğraflar çekmek için etrafına bakın. Gözüne neler takılıyor? Sokak ve cadde tabelalarının fotoğrafını çekebilirsin. Hep görmek istediğin bir şey var mı? Mahalleni, gördüğün başka mahallelerden farklı kılan bir çeşme, eski ya da terk edilmiş bir bina, yabani otların yeşerdiği boş bir arazi, çocuk parkı var mı? Çıkmaz sokak var mı? Mahallende hangi ağaçlar var?
6. Bir yandan da not defterine saptığın her sokağı, caddeyi not al. Ortalama kaçar adım yürüdüğünü hesapla, not et. Gittiğin her yönü, bir sayfada çizgilerle belirtebilir; her saptığında bunu da çizimine ekleyebilirsin.
7. Çektiğin fotoğrafları bastırabilir; evden çıkıp eve dönme sıranaya göre numaralandırabilirsin.
8. Not defterindeki harita eskizini büyük bir kâğıda daha renkli bir biçimde kopyalayabilir ve çektiğin fotoğraflarla görsel açıdan zengin bir harita hazırlayabilirsin. Bunu poster olarak tasarlayıp odana asabilir, ailenle ve arkadaşlarınla paylaşabilirsin. Fotoğrafların nerede çekildiğini tahmin etme oyunu oynayabilirsiniz.

Mahallendeki Kuşlar için Banyoyu Hazırla

Şehirde yaşayan kuşlar için temiz içme suyu bulmak zor olabilir. Bunun için kilometrelerce uçmaları gerekebilir. Bir kuş banyosu yaparak onları bahçene, balkonuna, apartmanınızın bahçesine ya da mahallenizdeki parka davet etmeye ne dersin?

Gerekli malzemeler:

- Kova ya da saksı (saksı altlığıyla birlikte)
- Bahçe boyası (Suya dayanıklı)
- Suya dayanıklı yapıştırıcı
- Deniz kıyısından toplayacağın çakıl taşları
- Su

Nasıl yapılır?

- Eski bir saksı ya da kova bul. Baş aşağı çevir ve hayal gücünü kullanarak, rengârenk boya, desenler çiz.
- Sonra da saksı altlığını boya.
- Saksıyı ve altlığını bir gece kurumaya bırak.
- Baş aşağı duran saksının tepesine yapıştırıcı sür. Saksı altlığını tam ortaya yerleştir. Güzelce bastırarak yapıştırıcıya oturmasını sağla.
- Kuş banyonu yerleştirecek güvenli bir yer bul. Banyoyu koyduğun yerin yakınlarında mutlaka kaçabilecekleri bir ağaç ya da çalı olsun. Böylece yırtıcı kuşlardan ya da kedilerden daha kolay kurtulabilirler.
- Saksı altlığının bir tarafına birkaç çakıl taşı koy. Kuşlar bu taşların üzerine tünebilir. Hatta güneşlenmek isteyen yusufçuk gibi böcekler de bu taşları ziyaret edecektir.
- Saksı altlığına su koy ama çakıl taşları suyun üzerinde kalsın ki kuşlar da böcekler de rahat tünebilsin. Kuşların artık su içebilecekleri bir su kaynakları ve serinlemek için, tüylerindeki parazitlerden arınmak için girecekleri bir banyo küvetleri var. Sıhhatler olsun!
- Kuş banyona misafirliğe gelen kuşları ya da böcekleri kaydetmek için günün belli saatlerinde fotoğraf makinesi ya da cep telefonu kamerasını kullanarak ziyaretçilerini belli bir mesafeden gözlemleyerek fotoğraflarını çekebilirsin. Hatta kaynak kitaplar kullanarak hangi tür olduklarını fotoğraflara bakarak bulmak çok eğlenceli olabilir. Her mevsim ziyaretçilerinin değiştiğini gözlemlemek seni şaşırtacak.

Hikâyemizi Hatırlayalım

Okuduğumuzu Anlayalım:

Aşağıdaki sorular Melodi'nin hikâyesini okuduktan sonra cevaplayabileceğin, senin yorumlarına ihtiyaç duyan sorular.

1- Melodi ve annesi neden yeni bir eve taşıyorlar?

.....

.....

.....

2- Çınar, karatavukları ziyarete gelirken onlara neler getiriyor?

.....

.....

.....

3- Melodi'nin en sevdiği içecek nedir?

.....

.....

.....

4- Melodi'nin en büyük hayali nedir?

.....

.....

.....

5- Hikâyedeki dişi karatavuk neden ve nasıl yas tutuyor?

.....

.....

.....

Hava Tahminini Yap, Dışarı Öyle Çık

Kuşlar ve nice canlı, yağmurun yaklaşmakta olduğunu doğadaki bazı değişimleri fark ederek önceden tahmin edebilirler. Örneğin, çam kozalakları, yağmur yağdığı zaman kendiliğinden kapanır. Güneş çıkınca da açılır. Bu durum havadaki değişen nem miktarından kaynaklanmaktadır ve hava durumu tahmini yapmak için çok elverişlidir. Sen de bir çam kozalağıyla kendi nem ölçerini yapabilir ve oyun oynamak, mahallenin keşfe çıkmak, kuşları gözlemlemek için dışarı çıkmadan önce tedbirini hava durumuna göre alabilirsin.

Gerekli malzemeler:

- Çam kozalağı
- Bir pipet
- Makas
- Sıvı yapıştırıcı

Nasıl yapılır?

- Bir pipeti büküldüğü yerden kes.
- Pipetin ucunu çam kozalağının ucunda, pulların aralık olduğu bir noktaya yerleştirip yapıştır.
- Kozalağını pencerenin dış mermerine yerleştir.
- Havanın nemli ve yağmurun ihtimal dahilinde olduğu günlerde kozalağın pulları kapanacak ve pipet havaya kalkacak. Demek ki yağmur yağma ihtimali yüksek.
- “Kötü hava yoktur, uygun olmayan giysiler vardır!” Yağmurluğunu giy, çizmelerini ayağına geçir ve yağmurun tadını çıkar!
- Hava güneşli, bu durumda nemsiz olduğunda, pullar açılacak ve pipetten göstergen aşağı gösterecek. Yani pipetin aşağı eğilecek.
- Güneşli günün tadını çıkarmayı unutma!

Kuş-Böcek-Bitki Bulmacası

Her büyük, kalabalık şehir, tıpkı benim yaşadığım şehir gibi, senin şehrin de seninle birlikte, karatavuklar gibi daha pek çok kuş türüne, sayısız böceğe ve bitkiye ev sahipliği yapar. Şehirler de yaşamla doludur. Aşağıdaki 10 fotoğraf, yılın farklı zamanlarında evimin çok yakınında gözlemlediğim 10 türe ait. Kimisi karşımıza en sık çıkan kuşlar, kimi bir yabani çiçek, kimi bir ağacın kozalağı, meyvesi.

Fotoğraflarla türleri eşleştirebilir misin? Her biri için ufak ipuçları da fotoğrafların altında. Benzer bir bulmacayı sen de aynı mahallede oturduğun arkadaşların ve ailen için hazırlayabilirsin.

Gümüş Martı

Tesbih Böceği

Saksağan

Manolya Kozalağı

Gelincik

Sığırcık

Kızılgerdan

Bombus Arısı

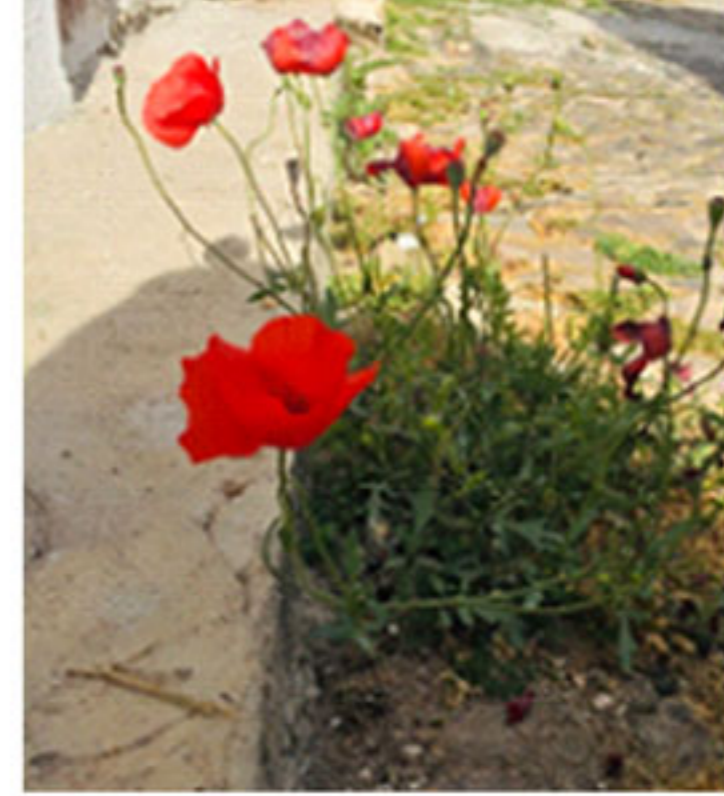
Yusufçuk

Meşe Palamudu

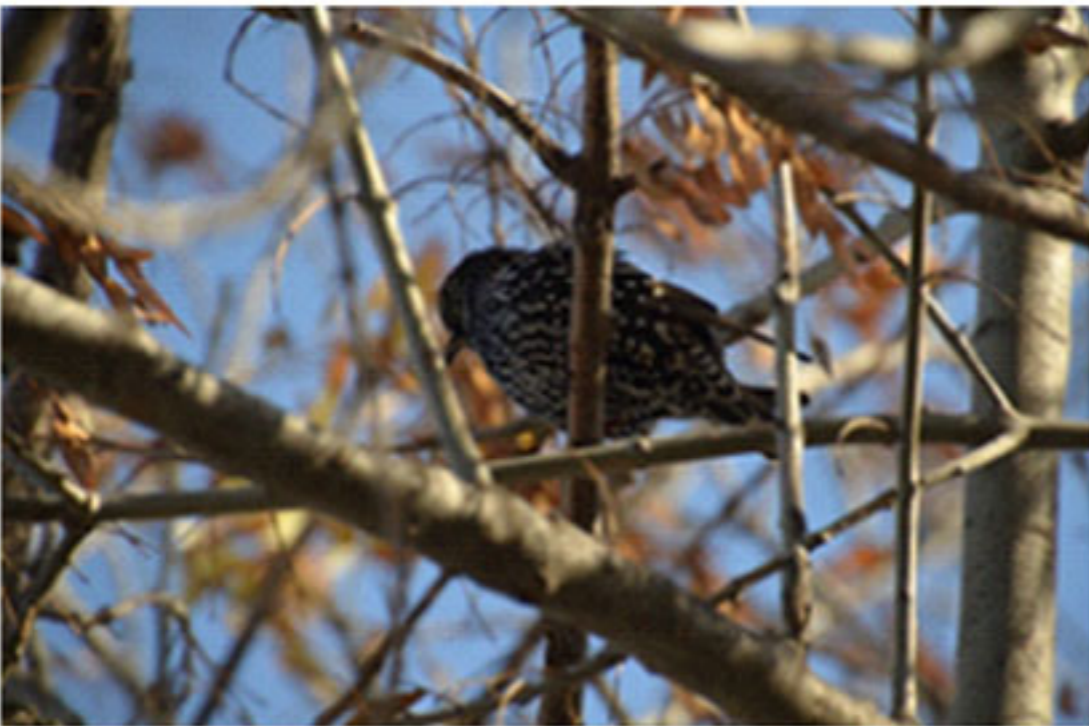
1. Deniz kıyılarında yaşayan iri bir canlıyım. Gagam parlak sarıdır ve ucunda kırmızı bir leke bulunur.

.....

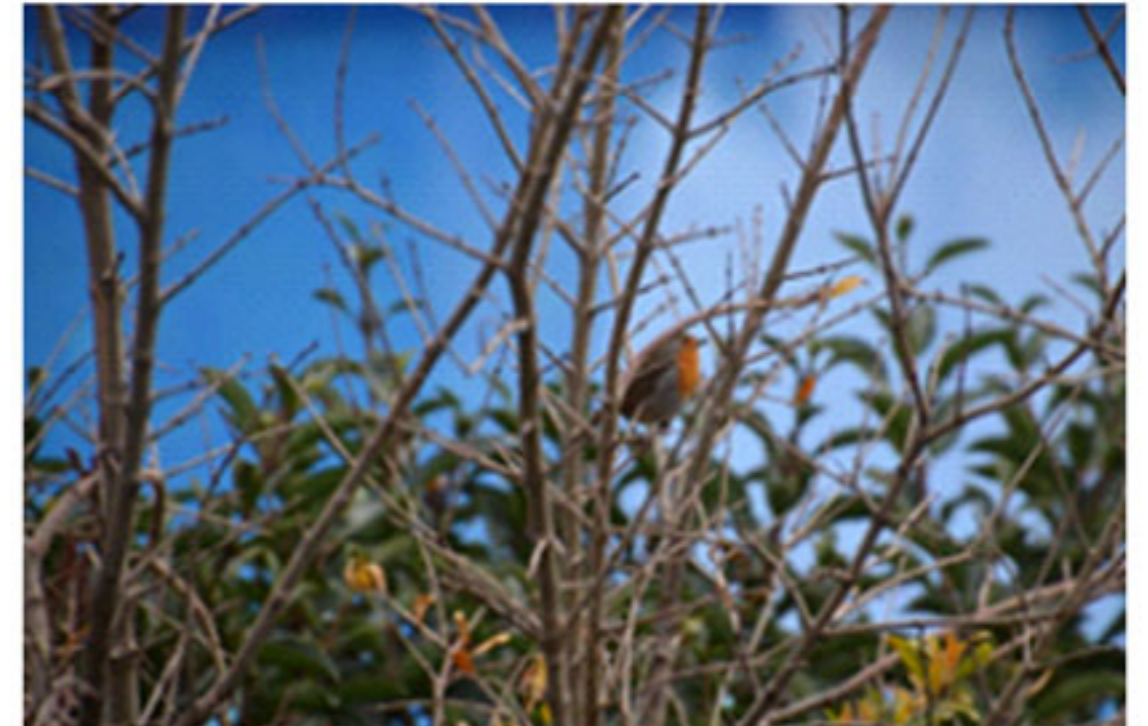
2. Taç yapraklarımdan şerbet yapılır.

.....

3. Yaklaşık 20 cm uzunluğunda ve metalik parıltılı parlak siyah tüylere sahibim ve tüy örtümlerimde beyaz benekler vardır.

.....

4. Nar bülbulü diye de bilinirim. Böcekler, kurtçuklar ve diğer omurgasızlarla beslenirim.

.....

5. Genellikle yerde, terk edilmiş kuş ve fare yuvalarında kovan yaparım.

.....

6. Tehdit ve korku dolu anlarda kıvrılıp top gibi olduğum için boncuğa benzerim; adımları buradan almışumdur.

.....

7. Karga türlerindenim. Hemen hemen her şeyi yerim.

.....

8. Göllerde ve durgun sularda yaşarım. Dinlenirken kanatlarımı yanlara açık olarak yatay tuttuğum için beni kızböceklerinden ayırabilirsin.

.....

9. Her mevsim yeşil kalan bir ağacım. Görkemli beyaz çiçekler açar dallarımda ve tüm yaz çiçeklerimle göz doldururum.

.....

10. Beni yemeye doyamaz sincaplar ve meyvemi örten muhafazaya **kupula** da denir.

.....

Şimdi Müzik Zamanı!

Harfleri doğru sırala ve bu beş kişilik orkestradaki enstrümanların adlarını ortaya çıkar. Melodi'nin flütüne eşlik ettiklerini hayal etmeyi unutma!

1- A O L D İ E M K

2- L O L N S İ Y O E V

3- O E L L Ç

4- K T E L O E R A İ G R T

5- Y K E P N Ü R O S

1- Melodika 2- Viyolonsel 3- Çello 4- Elektro Gitar 5- Perküsyon : İRİTHANA PAVED

İleri Dönüştür ya da Döndür Etsin Güm Güm

Evdeki atık malzemeleri kullanarak kendi müzik aletini tasarlamaya ne dersin? Çalması çok kolay. Ritim tutarak her şarkıya eşlik edebilirsin. Vurmalı bir çalgı olacak ve adını sen koymaya ne dersin?

Gerekli malzemeler:

- Karton koli parçaları
- 1 orta boy çorba kâsesi
- Makas
- Bant ve uhu
- İki iri boncuk
- Yün ip
- Kurşun kalem ya da kalem uzunluğunda dal/tahta çubuk
- Boya kalemleri

Nasıl yapılır?

- İki yuvarlak karton parçasına ihtiyacımız var. İki parça koli kartonunun üzerinde kâsenin kalıplarını çıkarıyoruz. Kâsenin geniş ağzının şeklini çiziyoruz.
- Her iki parçanın da bir yüzünü kendi hayal gücümüze göre renklendiriyor. Kendimize has desenlerle süslüyoruz.
- Kurşun kalem ya da dalı, daire şeklindeki kartonlardan birinin tam ortasına resimdeki gibi bantla yapııştırıyoruz.
- 30 cm uzunluğundaki yün ipin her iki ucuna boncukları sağlam bir şekilde düğümlüyoruz.
- İpi resimdeki gibi yerleştirip bantla sağlamlaştırıyoruz.
- Diğer daire şeklindeki kartonu da üzerine yapııştırıyoruz.
- İp ve kalem/dal iki karton parçası arasında sağlam ve sabit durmalı.
- Yapıştırıcının kurummasını bekledikten sonra kalem kısmından döndüre döndüre müzik aletimizi çalıyoruz.

